

Συνάντηση ΥΠΕΞ Δ. Αβραμόπουλου με ΥΠΕΞ Σουηδίας C. Bildt (27.03.2013)

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Καλημέρα σας. Με μεγάλη χαρά καλωσόρισα σήμερα, εδώ, στο Υπουργείο Εξωτερικών, τον καλό φίλο της Ελλάδος πάνω από όλα, αλλά και δικό μου, τον Υπουργό Εξωτερικών της Σουηδίας, τον κύριο Carl Bildt, του οποίου η εμπειρία στη διεθνή διπλωματική σκακιέρα είναι πάρα πολύ σημαντική και αναγνωρισμένη, όπως και οι γνώσεις του για τα διπλωματικά τεκταινόμενα στην περιοχή των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Πρόκειται για μια επίσκεψη, η οποία επιβεβαιώνει το πολύ καλό κλίμα των διμερών μας σχέσεων και ανοίγει νέους δρόμους για την ενίσχυση της συνεργασίας μας σε όλους τους τομείς.

Συζητήσαμε με το Σουηδό συνάδελφό μου για την προετοιμασία της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρώτο εξάμηνο του 2014 και για τις προτεραιότητες που έχουμε θέσει. Συζητήσαμε βεβαίως και για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην Ευρωζώνη. Συζήτησα με τον κύριο Bildt τα θετικά αποτελέσματα που ήδη καταγράφονται στην Ελλάδα, χάρη στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων, αλλά και τις μεγάλες θυσίες και την αποφασιστικότητα του ελληνικού λαού.

Όπως ήταν αναμενόμενο, οι πρόσφατες αποφάσεις για την Κύπρο απετέλεσαν ένα από τα θέματα που εξετάσαμε. Η λύση που επικράτησε είναι εξαιρετικά επώδυνη αλλά απέτρεψε το καταστροφικό σενάριο της άτακτης χρεοκοπίας, που θα είχε απρόβλεπτες συνέπειες. Όπως είπα και κατ' ιδίαν στον κύριο Bildt, η Κύπρος, σε αυτήν τη μεγάλη δοκιμασία δεν είναι και δεν πρέπει να μείνει μόνη της. Έχει στο πλευρό της την Ελλάδα, έχει όμως και την αλληλεγγύη της ευρωπαϊκής οικογένειας, της οποίας αποτελεί ισότιμο μέλος. Δε μιλάω μονάχα για το δάνειο, μιλάω για επενδύσεις, για τουρισμό, για οικονομική συνεργασία, που θα ξαναφέρει ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Η οικονομία της Κύπρου είναι μικρή και ευέλικτη. Μικρή προσπάθεια από τους ευρωπαίους εταίρους μπορεί να έχει τεράστιο θετικό αντίκτυπο στην Κύπρο.

Με τον Carl, που έχει ακόμα τη μνήμη της οικονομικής κρίσης που πέρασε η Σουηδία στο παρελθόν, συμφωνήσαμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διαφυλάξει τη συνοχή της και να θέσει τις βάσεις, όχι μονάχα για καλύτερη οικονομική διαχείριση αλλά και πολιτική εμβάθυνση. Οι πατέρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν οραματίστηκαν ένα τεράστιο λογιστήριο, οραματίστηκαν μια πολιτική ένωση, που θα διασφάλιζε στους πολίτες της ειρήνη και ευημερία. Το όραμα αυτό είναι σήμερα πιο επίκαιρο από ποτέ.

Ανταλλάξαμε απόψεις για την πολιτική της διεύρυνσης και την ευρωπαϊκή πορεία των Δυτικών Βαλκανίων, συμπεριλαμβανομένης της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, για την κατάσταση στην οποία συζητήσαμε αναλυτικά. Διαπιστώσαμε από κοινού ότι η πρόοδος

των γειτόνων μας, ως προς τη συμμόρφωση με τα ευρωπαϊκά κριτήρια, θα αποτελέσει πρόκριμα για την εδραίωση της ασφάλειας στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Θα λειτουργήσει ως καταλύτης για την αντιμετώπιση του αναδυόμενου εθνικισμού που αποτελεί μια πραγματική απειλή για την ευρύτερη γειτονιά μας.

Συζητήσαμε, επίσης, σχετικά με την Τουρκία και την ευρωπαϊκή της προοπτική. Ουσιαστική ανάπτυξη των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας επιτυγχάνεται μόνο μέσα στο πλαίσιο μιας ενεργού και αξιόπιστης ενταξιακής διαδικασίας κι εφόσον εκπληρωθούν, από τουρκικής πλευράς, οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Θα ήθελα πραγματικά να ευχαριστήσω τον Carl για την επίσκεψή του στην Αθήνα και για τις πολύ χρήσιμες συνομιλίες μας και να του ευχηθώ καλή διαμονή στην Ελλάδα.

C. BILD: Ευχαριστώ πάρα πολύ και σας ευχαριστώ που με καλέσατε εδώ. Είναι πάντα μεγάλη μου χαρά να επισκέπτομαι την Αθήνα και την Ελλάδα. Έχω πολύ καλές αναμνήσεις από τις επισκέψεις μου εδώ, ήδη από το καλοκαίρι του 1974. Αναμνήσεις από σχέσεις φιλίας και πολιτικούς αγώνες καθώς και πολιτικές δυσκολίες κατά τη διάρκεια των ετών, που χαρακτηρίζονταν όμως πάντα από τους πολύ ισχυρούς δεσμούς μεταξύ των δύο χωρών μας όσον αφορά διάφορα ζητήματα που αντιμετωπίζουμε από κοινού και ειδικότερα όταν ήρθα στην Ελλάδα, στην Κέρκυρα, κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας τον Ιούνιο του 1994 για την υπογραφή της συνθήκης ένταξης της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Από τότε, είμαστε στενοί εταίροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και παρά το γεγονός ότι μας χωρίζει η γεωγραφική απόσταση, οι απόψεις μας συγκλίνουν συχνά σε σημαντικά ζητήματα και κυρίως όσον αφορά την ανάπτυξη κοινής πολιτικής σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχουν ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως τα Δυτικά Βαλκάνια, η στρατηγική σχέση με την Τουρκία, και γενικά ένας μεγάλος αριθμός ζητημάτων επί των οποίων μπορέσαμε να συνεργαστούμε.

Είναι διάφοροι οι λόγοι της σημερινής μου επίσκεψης. Ο ένας από αυτούς ήταν για να συζητήσουμε για τις οικονομικές εξελίξεις και ομολογώ ότι έχω εντυπωσιαστεί από την πρόοδο που έχετε σημειώσει όσον αφορά τη δημοσιονομική εξυγίανση. Ξέρω ότι δεν πρέπει να συγκρίνω την κρίση που αντιμετώπισε η Σουηδία στις αρχές τις δεκαετίας του 90' με την κρίση που διέρχεται τώρα η χώρα σας, αλλά υπάρχουν όμως ορισμένες ομοιότητες. Κατά συνέπεια γνωρίζω πόσο επώδυνη είναι η δημοσιονομική εξυγίανση, αλλά είναι απαραίτητη. Είναι τόσο επώδυνη όσο και απαραίτητη. Αλλά επίσης γνωρίζω από τη δικιά μας εμπειρία ότι μέσα από αυτή την επώδυνη διαδικασία υλοποίησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων θα αποκομίσετε μελλοντικά οφέλη. Και, ειλικρινά, εμείς, μέσα από τις μεταρρυθμίσεις που εφαρμόσαμε – μερικές εκ των οποίων ήταν πολύ επώδυνες και αμφιλεγόμενης φύσεως εκείνη την εποχή – έχουμε ωφεληθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό και είμαι σχεδόν απόλυτα πεπεισμένος ότι, δεδομένης της κατεύθυνσης των πολιτικών που εφαρμόζετε, το ίδιο θα συμβεί και εδώ. Δεν θα συμβεί την επόμενη εβδομάδα, λυπάμαι που το λέω, αλλά πιστεύω ότι ήδη βλέπετε τα πρώτα σημάδια. Χρειάζεται κάποιος χρόνος, αλλά η δυσκολία αξίζει όταν βλέπει κανείς τις νέες δυνατότητες.

Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια δύσκολη κατάσταση. Ο επόμενος σταθμός του ταξιδιού μου είναι η Κύπρος, όπου αύριο θα συναντηθώ με τον Πρόεδρο, κ. Αναστασιάδη. Πιστεύω, όπως αναφέρθηκε και πριν, ότι η Κύπρος απέφυγε την εξαιρετικά οδυνηρή επιλογή της άτακτης χρεοκοπίας που θα ήταν καταστροφική για τον κυπριακό λαό. Αλλά φυσικά, χρειάζεται τη βοήθειά μας και τη στήριξή μας προκειμένου να ανακάμψει εν καιρώ η οικονομία της μετά τη δύσκολη αυτή περίοδο και η Σουηδία θα προσπαθήσει να κάνει ό,τι μπορεί για να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι δεσμοί που μας ενώνουν, δεσμοί πολύ ισχυροί, είναι οι δεσμοί μεταξύ των δύο λαών μας στον τομέα του τουρισμού. Και είμαι χαρούμενος που μαθαίνω ότι η προσέλευση των Σουηδών τουριστών στην Ελλάδα – η οποία ήταν πάντα μεγάλη – έχει αυξηθεί. Επίσης σημειώθηκε σημαντική τουριστική ροή προς την Κύπρο, κάτι που βέβαια είναι προς όφελος τόσο των επισκεπτών που έρχονται εδώ και απολαμβάνουν τον ήλιο, αλλά και της οικονομίας των δύο χωρών μας. Ως εκ τούτου, πιστεύω ότι είχαμε εξαιρετικά καλές συνομιλίες και φυσικά, όπως συμβαίνει στις μέρες μας, συζητήσαμε αρκετά συχνά και θα συνεχίσουμε τον μεταξύ μας διάλογο για όλα αυτά τα ζητήματα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω για τα Βαλκάνια, αν σας προβληματίζει η άνοδος του εθνικισμού που υπάρχει στις χώρες των Βαλκανίων.

C. BILDT: Με ανησυχεί η άνοδος του εθνικισμού σε όλη την Ευρώπη. Πρέπει όλοι να είμαστε υπερήφανοι για τις σχέσεις μας και για την κληρονομιά μας, είτε πρόκειται για τη Σουηδία, είτε πρόκειται για την Ελλάδα, αλλά αυτό είναι διαφορετικό. Αλλά όταν ο εθνικισμός στρέφεται κατά των άλλων, τότε έχουμε κάθε λόγο να είμαστε επιφυλακτικοί. Και αυτό συμβαίνει στα Δυτικά Βαλκάνια αλλά δεν συμβαίνει μόνο στα Δυτικά Βαλκάνια. Και σε αυτό το πλαίσιο συζητήσαμε επίσης για την επικείμενη προεδρία της Ελλάδας στην ΕΕ στις αρχές του επόμενου έτους, η οποία πιστεύω θα είναι πολύ σημαντική. Το έργο που επιτελούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση στοχεύει στην αντιμετώπιση των φαντασμάτων του παρελθόντος στην Ευρώπη που πολλές φορές έχουν την τάση να επιστρέφουν υπό τη μορφή του εθνικισμού και βέβαια υπό τη μορφή του επικίνδυνου εθνικισμού και όντως βλέπουμε τέτοιου είδους τάσεις στα Βαλκάνια σήμερα. Πιστεύω ότι αυτός είναι ένας από τους λόγους που θέλουμε και οι δύο να επιταχύνουμε τη διαδικασία ένταξης των Βαλκανίων στην ΕΕ. Την 1η Ιουλίου θα υποδεχτούμε ως νέο μέλος την Κροατία και ελπίζω ότι θα μπορέσουμε να κάνουμε τα απαραίτητα βήματα προκειμένου να αρχίσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Σερβία, προχωρούμε με το Μαυροβούνιο, ελπίζουμε να προχωρήσει το ζήτημα του Κοσσυφοπεδίου – υπάρχει το ζήτημα του ονόματος που όλοι γνωρίζουν – ακόμα και στη Βοσνία αρχίζουν ορισμένα πράγματα να κινούνται. Αλλά, χωρίς την Ευρωπαϊκή Ένωση και, θα έλεγα, χωρίς χώρες όπως η Ελλάδα και η Σουηδία, εντός της ΕΕ που να προωθούν τη διαδικασία, θα είναι πιο δύσκολο.

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Επιτρέψτε μου να πω δύο λόγια σχετικά με αυτό το ζήτημα. Ο λαϊκισμός και ο εθνικισμός είναι ο χειρότερος συνδυασμός σήμερα στην περιοχή μας και υπονομεύει όλες τις προσπάθειες προκειμένου να εδραιωθεί η σταθερότητα σε αυτή την ευαίσθητη περιοχή της Ευρώπης. Και συμφωνώ πλήρως με αυτό που είπε ο Carl πριν. Αλλά, δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα παραμένει ένας σταθερός και σταθεροποιητικός παράγοντας στην περιοχή μας. Έχουμε καταδικάσει τον λαϊκισμό και τον εθνικισμό και έχουμε εξαντλήσει όλα τα μέσα προκειμένου να απευθύνουμε ένα θετικό μήνυμα στους γείτονές μας, ειδικά σε εκείνους με τους οποίους έχουμε ορισμένα προβλήματα που πρέπει να επιλύσουμε. Η Ελλάδα είναι μια ευρωπαϊκή χώρα που σέβεται πλήρως τις αρχές και τις αξίες της κοινής μας πατρίδας που είναι η Ευρώπη και θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε προς αυτή την κατεύθυνση. Και κάτι που είπε πριν ο Carl είναι πολύ σημαντικό. Ο εθνικισμός είναι η έκφραση του μίσους προς τους άλλους. Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ πατριωτισμού και εθνικισμού. Ο εθνικισμός είναι το μίσος για τη χώρα του άλλου, ενώ ο πατριωτισμός είναι η αγάπη για την πατρίδα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτηση αφορά και τους δύο Υπουργούς, αν σκοπεύετε να αναλάβετε κάποιες κοινές πρωτοβουλίες ως Ευρωπαϊκή Ένωση, σαν ένδειξη αλληλεγγύης προς τη Λευκωσία.

C. BILDT: Η Σουηδία δεν είναι μέλος της ευρωζώνης, αλλά εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι τα 10 δις ευρώ που θα δοθούν αποτελούν ένδειξη αλληλεγγύης από τις χώρες της ευρωζώνης, προκειμένου να αποτραπεί αυτό που θα συνέβαινε στην Κύπρο. Αυτό δεν επιλύει όλα τα προβλήματα όπως γνωρίζετε, αλλά μας βοηθάει να τα αποφύγουμε. Έτσι, τα 10 δις ευρώ αποτελούν μια προφανή και ξεκάθαρη ένδειξη αλληλεγγύης της Ευρώπης. Όσον αφορά τη Σουηδία, δεν είμαστε μέλη της ευρωζώνης, θα προσπαθήσουμε να προσφέρουμε στήριξη με άλλους τρόπους. Το γεγονός ότι επισκέπτομαι αύριο την Κύπρο πρέπει να θεωρηθεί ως πράξη αλληλεγγύης και στήριξης στις δύσκολες στιγμές. Φυσικά και δεν τους ξεχνάμε, έχουν φίλους, θα είμαστε εκεί και θα τους εξηγήσω ακριβώς τι μπορεί να σημαίνει αυτό. Αλλά θέλουμε σίγουρα να τους προσφέρουμε στήριξη, να εκφράσουμε τη φιλία μας, την κατανόησή και την αλληλεγγύη μας.

Δ. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Η Ευρωπαϊκή Ένωση συνιστά ένα πλαίσιο ασφάλειας για την Κύπρο στις δύσκολες αυτές στιγμές που περνάει. Είπα πρωτότερα και το επαναλαμβάνω, ότι η Κύπρος δεν είναι μόνη της. Έχει στο πλευρό της την Ελλάδα, έχει δίπλα της την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό, προ ολίγου αναφέρθηκα στο πλαίσιο, μέσα στο οποίο θα αναπτυχθούν πρωτοβουλίες για να στηριχθεί η κυπριακή οικονομία. Το μήνυμα, όμως, που εκπέμπεται είναι ξεκάθαρο. Η Κύπρος δε βαδίζει αυτήν τη δύσκολη, δύσβατη πορεία μόνη της και αυτό είναι κάτι πολύ

σημαντικό. Και είμαι βέβαιος ότι δε θα αργήσει η ημέρα, όπως έχει συμβεί πολλές φορές στο παρελθόν, που η Κύπρος θα ξαναβρεί το βηματισμό, τον προσανατολισμό, την οικονομική της ανάπτυξη και τη σταθερότητά της. Το γεγονός ότι υπάρχει αυτό το πλαίσιο ασφάλειας που της παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση, με κυρίαρχη την αρχή της κοινοτικής αλληλεγγύης, είναι κάτι ιδιαίτερα αισιόδοξο και εκπέμπει ένα μήνυμα σιγουριάς στους Κύπριους αυτές τις δύσκολες ώρες.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Υπουργέ, μόλις είπατε ότι δεν είστε μέλος της Ευρωζώνης, η Σουηδία. Παρόλα αυτά, ο συνάδελφός σας, ο Υπουργός Οικονομικών, τον περασμένο Οκτώβριο είχε προβλέψει ότι η Ελλάδα εντός εξαμήνου θα είναι εκτός της Ευρωζώνης. Το ερώτημά μου είναι αν θα συζητούσατε στο πλαίσιο της Κυβέρνησής σας ότι εκείνη η εκτίμηση πρέπει να αναθεωρηθεί, διότι το εξάμηνο πέρασε και άρα, μήπως θα έπρεπε να υιοθετήσετε μία πιο φιλική, θα λέγαμε, στάση απέναντι στην Ελλάδα;

C. BILDT: Δηλαδή βλέπετε ότι ο Σουηδός Υπουργός Οικονομικών, ακόμη και αυτός μπορεί να κάνει μεγάλο λάθος κάποιες φορές. Και του είπα μάλιστα, τότε, ότι κάνει λάθος. Και τώρα, μετά χαράς, θα του πάω ένα ελληνικό Ευρώ για δώρο.

Πρέπει να πω, για να είμαι δίκαιος, ότι τόσο εκείνος όσο και εγώ, υποστηρίξαμε πάρα πολύ το 2003 την ένταξη της Σουηδίας στην ευρωζώνη. Είχαμε ένα αρνητικό δημοψήφισμα, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Δεν είμαστε μέλη της ευρωζώνης όπως είπα, αλλά το ευρώ πρέπει να πω ότι συνέβαλε στη σταθερότητα και της σουηδικής οικονομίας. Διετέλεσα Πρωθυπουργός της χώρας τη δεκαετία του 90' όταν δεν είχε ακόμη δημιουργηθεί η ευρωζώνη. Την εποχή εκείνη τα ευρωπαϊκά νομίσματα είχαν συνεχείς διακυμάνσεις σε εβδομαδιαία βάση, κάτι που ήταν πραγματικός εφιάλτης. Η ύπαρξη του ευρώ αυτές τις δύσκολες στιγμές για την οικονομία βοήθησε επίσης και τις χώρες που για διαφορετικούς λόγους δεν είναι μέλη της ευρωζώνης. Σας ευχαριστώ πολύ.